6.7 Potence s celimi eksponenti

Naravna števila so enaka pozitivnim celim številom, torej so potence s pozitivnimi celimi eksponenti enake potencam z naravnimi eksponenti.

Potenca z eksponentom enakim 0 je definirana kot:

$$x^0 = \begin{cases} 1; & x \neq 0; \\ 0; & x = 0. \end{cases}$$

Potenca z negativnim celim eksponentom pa je definirana kot:

$$x^{-n} = \frac{1}{x^n}; \quad x \notin \{0\}, n \in \mathbb{N}.$$

Pravila za računanje s potencami s celimi eksponenti

V spodaj zapisanih pravilih upoštevamo realni osnovi $x, y \in \mathbb{R}$ in cele eksponente $m, n \in \mathbb{Z}$.

- $x^n \cdot x^m = x^{n+m}$
- $x^n \cdot y^n = (xy)^n$
- $(x^n)^m = x^{nm}$
- $\bullet \ x^n : x^m = \frac{x^n}{x^m} = x^{n-m}$

•
$$x^n: y^n = \frac{x^n}{y^n} = \left(\frac{x}{y}\right)^n; \quad y \neq 0$$

Naloga 6.29. Poenostavite.

- $x^{10}: x^5$
- $b^4:b^{-11}$
- $y^{-3}: y^2$

Naloga 6.30. Poenostavite.

- Naloga 6.31. Poenostavite. $\left(\frac{-2^5 a^{-4} b^3}{2^{-2} a b^{-2}}\right)^2 : \left(-\frac{a^2 b^4}{2^3 a^{-2}}\right)^3$ $\left(\frac{-3^4 x^{-2} y^3}{x^3 z^2}\right)^{-4} \cdot \left(\frac{3^5 x^2 z^{-2}}{y^{-3}}\right)^3$
 - $\bullet \quad -\frac{5^5 a^4 b^{-3}}{a^{-3} b^2} : \left(-\frac{5^2 a^{-2} b}{a^2}\right)^2$

Naloga 6.32. *Poenostavite.* • $\frac{x^{-2} + x^{-1}}{x^{-3} + x^{-2}}$

Naloga 6.33. Poenostavite.

• $\frac{3^{n+2}-2\cdot 3^{n-1}}{3^{n-2}+3^n}$ • $\frac{5^{2n}+5^{2n-1}-2\cdot 5^{2n+1}}{3^{n-2}+3^n}$

$$\begin{array}{l} \bullet \quad \frac{7^{3n-3}+3\cdot7^{3n-2}-7^{3n-4}}{7^{3n-2}-7^{3n-1}} \\ \bullet \quad \frac{2^{n-1}+3\cdot2^n}{4^n+5\cdot2^{2n-1}} \end{array}$$

$$\bullet \quad \frac{2^{n-1} + 3 \cdot 2^n}{4^n + 5 \cdot 2^{2n-1}}$$

Naloga 6.34. Napišite brez negativnih eksponentov.

•
$$x^{-1} + 2x^{-2}$$

•
$$1 - x^{-1} - x^{-2}$$

• $\frac{1}{x^{-1}} + x^{-1}$

•
$$\frac{1}{x^{-1}} + x^{-1}$$

$$\begin{array}{c}
x^{-1} + x \\
\left(\frac{2}{x^{-2}}\right)^{-1}
\end{array}$$

Naloga 6.35. Poenostavite.

•
$$(x-x^{-1})\cdot(x^2-1)^{-1}$$

•
$$\frac{x^{-2}+x^{-1}}{x^{-2}-x^{-1}} - (1-x)^{-1}$$

•
$$\left(\frac{x^{-3}-x^{-1}}{1-x^{-2}}\right)^{-1} + \left(\frac{1}{x}\right)^{-1}$$

aloga 6.35. Poenostavite.
•
$$(x - x^{-1}) \cdot (x^2 - 1)^{-1}$$

• $\frac{x^{-2} + x^{-1}}{x^{-2} - x^{-1}} - (1 - x)^{-1}$
• $\left(\frac{x^{-3} - x^{-1}}{1 - x^{-2}}\right)^{-1} + \left(\frac{1}{x}\right)^{-1}$
• $(x^{-2} - 2x^{-1} + 1)^{-1} - (x - 1)^{-2}$